

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 13C/191/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116216883
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Szpyrcová
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2019:7116216883.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Blaženou Szpyrcovou v právnom spore žalobcu: R. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: Q. právne zastúpený advokátom JUDr. Jurajom Kusom, so sídlom Námestie osloboditeľov 10, Michalovce proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci takto

rozhodol:

I. Konanie o nárokoch žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy titulom prietáhov v trestnom konaní a náhradu nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu, že odposluchy nie sú súčasťou trestného spisu a nie sú zdôvodnené z a s t a v u j e.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 10 000 Eur s 5,05 % ročným úrokom z omeškania od 12.3.2016 do zaplataenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

IV. Žiadnej zo strán náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa svojou žalobou podanou na tunajší súd dňa 2.8.2016 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 100 000 Eur s 8,05 % ročným úrokom z omeškania od 11.3.2016 do zaplataenia a nahradiť mu trovy konania.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že mu v trestnom konaní bola spôsobená škoda vo forme nemajetkovej ujmy, a táto mu bola spôsobená nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Žalobca bol nespravodlivo trestne stíhaný a obvinený uznesením vyšetrovateľa zo dňa 19.3.2004 č. ČVS:KUJP-57/OVVK-2003. Z tohto uznesenia o obvinení je zrejmé, že žalobca bol obvinený za trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, kde trestná sadzba odňatia slobody za tento skutok je 5 - 10 rokov. Proti citovanému uzneseniu obvinený žalobca v lehote podal sťažnosť dňa 25.3.2004, ktorú prokurátor uznesením č. k. Pv 1364/2003-386 zo dňa 23.4.2004 zamietol.

3. Prokurátor okresnej prokuratúry Michalovce listom zo dňa 17.3.2009 na žalobcu spolu s ďalšími 7 obvinenými podal obžalobu, ktorú doručil na Okresný súd v Michalovciach dňa 24.3.2009. Z tejto obžaloby je zrejmé, že sa opiera o jediný kľúčový dôkaz t.j. prepisy záznamov telekomunikačnej prevádzky. Okresný súd Michalovce rozsudkom zo dňa 26.2.2014 č. k. 15T/53/2009-1981 oslobodil žalobcu spod obžaloby z dôvodu, že nebolo dokázané, že skutky spáchal obžalovaný. Proti tomuto

oslobodzujúcemu rozsudku prokurátor podal odvolanie dňa 22.7.2014, pričom Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 4.3.2015 spis. zn. 4To/65/2014-2026 odvolanie okresného prokurátora zamietol

4. V oslobodzujúcom rozsudku Okresný súd v Michalovciach zhodne s rozhodnutím odvolacieho súdu uviedli, že prepisy telefónnych hovorov sú nezákonné, lebo príkaz Krajského súdu v Košiciach pod č. KS-V-69/2004 nebol riadne odôvodnený a bol vydaný na iné osoby a nie na obžalovaných. Obidva sudy poukázali na nález Ústavného súdu SR zo dňa 14.6.2006, spis. zn. I. ÚS 274/05, podľa ktorého príkaz a súhlas na odpočúvanie telefonických hovorov musia byť riadne zdôvodnené, lebo dotknuté osoby nemajú možnosť podať opravný prostriedok a o vydaní súhlasu, či príkazu sa dozvedia až dodatočne, keď už zásah do práva na súkromie bol realizovaný.

5. Žalobca uviedol, že z vyššie citovaných rozhodnutí je zrejmé, že bol nespravodlivo obvinený a trestne stíhaný v čase od 19.3.2004 do 4.3.2015, kedy rozhodol o odvolaní prokurátora odvolací súd a rozhodnutie sa stalo právoplatným, čiže bol trestne stíhaný 11 rokov. Žalobca ďalej poukázal na to, že pre úspešnosť konania o náhradu škody v trestnom konaní spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci, tiež pozbavením osobnej slobody a rozhodnutím o väzbe sa vyžaduje, aby bol poškodený oslobodený spod obžaloby, alebo aby trestné stíhanie bolo zastavené, alebo aby bolo nezákonné rozhodnutie zrušené alebo zmenené. Žalobca uvedenú podmienku splnil lebo bol oslobodený spod obžaloby. Oslobodzujúci rozsudok má rovnaké právne účinky ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia.

6. Nezákonného rozhodnutia sa orgán verejnej moci dopustil tým, že vydal uznesenie o vznesení obvinenia dňa 19.3.2004. Keďže trestné stíhanie žalobcu skončilo oslobodením spod obžaloby možno konštatovať, že všetky rozhodnutia vydané v trestnom konaní a vykonané úkony boli nezákonné.

7. Nesprávneho úradného postupu sa orgán verejnej moci dopustil tým, že v trestnom spise vedenom na Okresnom súde v Michalovciach pod spis. zn. 15T/53/2009-1981 sa nenachádza rozhodnutie príslušného Krajského súdu, ktorý udelil súhlas na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky žalobcu. V trestnom spise sa tiež nenachádza, žiadne rozhodnutie príslušného súdu na odpočúvanie telefonických hovorov, ktoré by bolo vydané v súlade so zákonom. V spise sa nachádzajú rozhodnutia Krajského súdu Košice, ktorým bol udelený súhlas na odposluchy telefonických hovorov iných osôb, než ktoré sú obvinené spoločne s poškodeným. Nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci videl žalobca ďalej v tom, že súčasťou trestného spisu nie sú žiadne súhlasy Krajského súdu Košice, ktorými mal byť udelený súhlas na odposluchy telefonických hovorov. Už vo vyjadrení k odvolaniu prokurátora zo dňa 13.8.2014 žalobca namietal, že podľa § 166 ods. 3 Trestného poriadku účinného do 31.12.2005, vyšetrovateľ so spisom predloží aj vecné dôkazy, ktoré zoradí a očísľuje. Z obsahu trestného spisu, ktorý má 5 zväzkov je zrejmé a preukázané, že súhlas na odposluchy Krajského súdu v Košiciach sa v spise nenachádza. Niet žiadnych pochybností o tom, že takéto informačno-technické prostriedky na poškodenom boli vykonané, lebo sám prokurátor ich navrhuje vykonať pred súdom, čo je uvedené v obžalobe. Žalobca dodal, že rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, čo konštatoval aj odvolací súd vo svojom rozhodnutí zo dňa 4.3.2015 spis. zn. 4To/65/2014-2026, ktorým bol udelený súhlas na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky, je nezákonné a nepreskúmateľné, lebo neobsahuje konkrétne dôvody. Ak rozhodnutie neobsahuje relevantné odôvodnenie rozhodnutia sudcu s uvedením konkrétnych skutkových a právnych dôvodov je nezákonné. Rozhodnutie súdu musí mať nie len formálne, ale aj obsahové náležitosti rozhodnutia. Ústavný súd v tomto smere už vyslovil právny názor v iných prípadoch, že ak žiadosť príslušného orgánu o udelenie súhlasu podľa Zákona o policajnom zbore musel obsahovať dôvody, o to viac muselo tieto dôvody obsahovať aj rozhodnutie sudcu, bez ktorého by odpočúvanie nebolo možné realizovať. Aj v náleze Ústavného súdu I. ÚS 274/05 je vyslovený právny názor, že príkaz a súhlas musia byť odôvodnené v každom prípade, či už boli vydané na základe Trestného poriadku alebo na základe iného zákona. Je tomu tak preto, že hoci ide o závažný zásah do základného práva, dotknuté osoby nemajú možnosť podať opravný prostriedok a o vydaní súhlasu, či príkazu sa dozvedia spravidla dodatočne, keď už zásah do práva na súkromie bol realizovaný. Z odôvodnenia napadnutých rozhodnutí si rozhodne nemožno utvoriť obraz o tom, aké konkrétne skutočnosti viedli k ich vydaniu. Nesprávneho úradného postupu sa orgán verejnej moci dopustil tým, že obžaloba sa opiera o dôkazy t.j. prepisy telefónnych hovorov, ktoré sú nezákonné. Na súde je predsa neprípustné vykonať dôkaz, ktorý bol získaný nezákonným spôsobom.

8. Žalobca vo svojej žalobe uviedol, že listom zo dňa 25.9.2015 požiadal Generálnu prokuratúru Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Generálna prokuratúra SR listom zo dňa 6.10.2015 postúpila žiadosť na ďalšie konanie Ministerstvu spravodlivosti z dôvodu príslušnosti. Ministerstvo spravodlivosti SR listom zo dňa 4.3.2016 oznámilo žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu, že predmetnú žiadosť posúdilo ako nedôvodnú. Uvedené oznámenie bolo doručené právnemu zástupcovi žalobcu dňa 11.3.2016.

9. Žalobca zdôvodňoval svoj nárok na vyplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch tým, že bol nespravodlivo trestne stíhaný od 19.3.2004 do 4.3.2015 t.j. 11 rokov. V rámci tejto doby sa musel zúčastňovať procesných úkonov pred vyšetrovateľom a tiež v konaní pred súdom. Za uvedené obdobie žil v právnom stave neistoty a obavy z možného odsúdenia. Trestné stíhanie zanechalo u poškodeného trvalé následky na zdraví a spôsobilo mu neopísateľnú psychickú traumu. Žalobca bol obvinený z trestného činu nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, kde hrozí trest odňatia slobody v trvaní od 5 - 10 rokov. Každé trestné stíhanie a v rámci neho aj hroziaci trest predstavujú vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvolávajú i ďalšie negatívne dopady na jeho osobný život a životný osud. Zasahujú do jeho súkromného života, do jeho cti a dobrej povesti, preto sú spôsobilé, okrem porušenia práva na osobnú slobodu, garantované v čl. 17 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, obmedziť, či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie na ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to naznačuje čl. 19 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky. Je teda nepochybné, že trestné stíhanie a výkon väzby prípadne výkon uloženého trestu, ktoré boli realizované v rozpore so zákonom resp. ústavným poriadkom sú spôsobilé vyvolať vedľa vzniku materiálnej škody aj vznik nemateriálnej ujmy vo sfére osobnostných práv.

10. Žalobca poukázal na to, že nezákonnými odposluchmi orgán verejnej moci zasiahol do jeho osobnostných práv, porušil jeho právo na súkromie a právo na rodinný život. Utrpel morálnu ujmu, ktorá vychádza z pocitov krivdy, bezmocnosti a poníženia. Žalobca sa žiadneho trestného činu nedopustil a prepisy telefónnych hovorov boli vykonané v rozpore so zákonom. Pre žalobcu bolo ponižujúce oznamovať a vysvetľovať rodinným príslušníkom, známym a priateľom, že ich vzájomné telefonické rozhovory boli odpočúvané. Táto skutočnosť bola a je dôvodom hlbokej straty dôvery k osobe žalobcu. Psychická trauma žalobcu je umocnená tým, že celá trestná vec trvala až 11 rokov a bolo v nej obvinených až 8 osôb, na základe čoho možno predpokladať, že sa o trestnom stíhaní poškodeného dozvedelo množstvo osôb. K zásahu do osobnostných práv žalobcu došlo tým, že stratil dôveru priateľov, známych a rodinných príslušníkov. Nespravodlivé trestné stíhanie, hrozba vysokého trestu, účasť na vyšetrovacích úkonoch a hrozba pojednávania pred súdom u žalobcu spôsobovalo neopísateľnú psychickú traumu, nervozitu, stiahnutý žalúdok, nevoľnosť, nechutť do jedla, zvracanie a značné psychické problémy. Nespravodlivé trestné stíhanie, ktoré trvalo 11 rokov spôsobilo žalobcovi neopísateľnú psychickú traumu a ocitol sa v izolácii vo všetkých oblastiach života, či už verejného, rodinného alebo pracovného. Každý sa poškodenému otočil chrbtom a pozrel na neho ako na kriminálnika.

11. Žalobca poukázal na to, že pochádza z obce Kusín, ktorá má 338 obyvateľov, v tejto obci každý každého pozná a preto je nemožné zatajiť ak je niekto 11 rokov trestne stíhaný. Z uvedeného dôvodu sa žalobca nemohol zamestnať, lebo každý na neho pozeral ako na kriminálnika, nad ktorým stále visí otáznik s možným odsúdením. Žalobca uviedol, že má nárok aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorú požadoval vo výške 100 000 Eur, vzhľadom na následky, ktoré mu spôsobilo trestné stíhanie a v rámci neho vykonané úkony orgánmi verejnej moci.

12. Pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy t.j. protiprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní, tak za také porušenie práv jednotlivcovi prislúcha náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch vyvolaná vo sfére jeho osobnostných práv. Tento právny názor je vyslovený v nálezoch Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 11.10.2006 spis. zn. IV. ÚS 428/05.

13. Žalobca svoj nárok uplatňoval podľa ust. § 17 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov. Poukázal na to, že nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci v trestnom konaní, kde bol obvinený, bola znížená jeho dôstojnosť a vážnosť, v značnej miere aj jeho meno ostane navždy poškodené. Trestné stíhanie mu spôsobilo negatívne následky vo všetkých oblastiach života, či už

súkromného, verejného alebo pracovného. Žalobca si zo žalovanej istiny uplatňoval aj úrok z omeškania od 11.3.2016, teda dňom oznámenia žalobcovi, že žalovaný neuspokojil jeho nárok na náhradu škody.

14. Žalobca na pojednávaní dňa 16.2.2018 špecifikoval výšku nemajetkovej ujmy, ktorú žiadal priznať titulom:

1. nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia si uplatňoval nemajetkovú ujmu vo výške 30 000 Eur,
2. nezákonných odposluchov si uplatňoval nemajetkovú ujmu vo výške 30 000Eur,
- 3.prieťahov v trestnom konaní si žalobca uplatňoval sumu 30 000 Eur
- 4.nesprávneho úradného postupu, že odposluchy nie sú súčasťou trestného spisu a nie sú odôvodnené si uplatňoval sumu 10 000 Eur.

15. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k žalobe, ktoré bolo doručené súdu dňa 11.10.2016, považoval nárok žalobcu za premlčaný, žalobu za nedôvodnú a navrhol, aby súd žalobu v celom rozsahu zamietol a žalobcovi nepriznal náhradu trov konania. Zároveň si žalovaný uplatnil právo na náhradu trov konania. Žalovaný poukázal na to, že žalobca si voči žalovanému uplatňuje podľa zákona č. 514/2003 Z.z. náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100 000 Eur. Zo žaloby jednoznačne vyplýva, že ako titul náhrady škody je označené nezákonné rozhodnutie - uznesenie o vznesení obvinenia č. ČVS:KUJP-57/OVVK-2003 zo dňa 19.3.2004 a nesprávny úradný postup Okresného súdu Michalovce a Krajského súdu v Košiciach, ktorý mal spočívať v tom, že v spise sa nenachádza rozhodnutie príslušného Krajského súdu, ktorý udelil súhlas na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky žalobcu, ako aj tým že súčasťou trestného spisu nie sú žiadne súhlasy Krajského súdu v Košiciach, ktorými mal byť udelený súhlas na odposluchy telefonických hovorov.

16. K nesprávnemu úradnému postupu v podobe nevydania rozhodnutí o udelení súhlasu na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky malo dôjsť dňa 8.3.2004, kedy boli vydané príkazy Krajského súdu v Košiciach pod č. KS-V-69/2004-1/4, č. KS-V-69/2004-3/8. Vzhľadom na tieto uvedené skutočnosti je zrejmé, že prípadný nárok na náhradu škody je potrebné posudzovať podľa zákona č.58/1969 Zb. s poukazom na § 27 ods. 2 zákona č. 514/2003, z ktorého vyplýva, že zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa spravuje doterajšími predpismi. Preto žalovaný závery žalobcu o aplikáciu ustanovení zákona č. 514/2003 na jeho prípadný nárok na náhradu škody, považoval za nesprávne. V tomto písomnom vyjadrení žalovaný podal hmotnoprávnu námietku premlčania. Poukázal na § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb., podľa ktorého najneskôr sa toto právo (t.j. právo na náhradu škody) premlčí za 10 rokov odo dňa, keď poškodenému bolo doručené (oznámené) nezákonné rozhodnutie, ktorým bola spôsobená škoda; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví. Začiatok premlčacej doby je vymedzený objektívne, nezávisle na poškodenom. Pre začiatok plynutia tejto lehoty nie je významné, kedy sa poškodený o nezákonnosti rozhodnutia dozvedel, prípadne či bol v situácii, ktorá mu uplatnenie práva znemožňovala, rozhodujúca z tohto hľadiska je iba skutočnosť, kedy nezávisle na úrovni vedomia (znalosti) oprávneného účastníka zodpovednostného vzťahu došlo k vydaniu rozhodnutia, ktoré bolo príčinou vzniku škody. S poukazom na ustanovenie § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. začala v predmetnej veci premlčacia lehota plynúť doručením rozhodnutia o vznesení obvinenia ČVS:KUJP-57/OVVK-2003 zo dňa 19.3.2004 žalobcovi. Keďže žalobca uplatnil svoj nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. prvýkrát spôsobom podania žiadosti o predbežné prerokovanie na Ministerstve spravodlivosti dňa 9.10.2015 a následne na tunajšom súde podaním žaloby dňa 2.8.2016 je podľa názoru žalovaného zrejmé, že žalobca uplatňuje premlčaný nárok. Z uvedeného dôvodu žalovaný vzniesol námietku premlčania.

17. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení poukázal na základné predpoklady pre úspešné uplatnenie nároku náhrady škody v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. ktorými sú:

1. nezákonné rozhodnutie resp. nesprávny úradný postup,
2. vznik škody,
3. príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. Žalovaný ďalej poukázal na to, že žalobca si uplatňuje nárok na náhradu škody z titulu nezákonného rozhodnutia (uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 19.3.2004) a nezákonnosť tohto rozhodnutia odôvodňuje tým, že trestné stíhanie žalobcu skončilo oslobodením spod obžaloby, a teda možno konštatovať, že všetky rozhodnutia

vydané v trestnom konaní a vykonané úkony boli nezákonné. S uvedeným tvrdením sa žalovaný nestotožňuje.

18. Z odôvodnenia uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 19.3.2004 vyplýva, že na základe získaných dôkazov predovšetkým z výsledkov odpočúvania a záznamu telekomunikačných činností bolo zistené, že na činnosti organizovanej skupiny sa podieľal aj žalobca (v postavení obvineného) spôsobom uvedeným vo výroku uznesenia. Skutočnosť, že záznamy z telekomunikačnej prevádzky nebolo možné použiť v trestnom konaní ako dôkaz z dôvodu, že príkazy Krajského súdu v Košiciach nespĺňali zákonné náležitosti sa plne prejavila v oslobodení žalobcu spod obžaloby.

19. Žalovaný poukázal na ustanovenie § 187 ods. 1 CSP, ktorý uvádza, že za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu vecí, a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov a preto je potrebné každé ustanovenie CSP vykladať eurokonformne a ústavokonformne. Taktiež uviedol, že súd pri prejednávaní a rozhodovaní nezohľadňuje skutočnosti i dôkazy získané contra lége, ibaže vykonanie dôkazu získaného v rozpore so zákonom je odôvodnené uplatnením čl. 3 ods. 1 (čl. 16 ods. 2 CSP). Podľa názoru žalovaného v prípade žalobcu nie je preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia a zároveň, že zo strany žalobcu došlo k zavineniu trestného stíhania. Uviedol, že má za preukázané, že v tomto prípade je daná negatívna podmienka vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia podľa § 5 ods. 2 písm. a) zákona č. 58/1969 Zb. t. j. žalovaný namietal, že žalobca si vlastným zavineným konaním spôsobil vydanie uznesenia o vznesení obvinenia. Tento záver odôvodňuje správanie žalobcu resp. jeho telefonické rozhovory a kontakt s ďalšími obvinenými, pričom na vznesenie obvinenia postačuje dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala konkrétna osoba.

20. Za daných okolností by nemal byť poskytnutý priestor na to, aby štát hradil náhradu škody uplatnenú žalobcom. Žalovaný sa vyjadril aj k nároku žalobcu uplatňovaného voči nemu titulom nesprávneho úradného postupu, ktorý žalobca napádal v tom, že v trestnom spise vedenom na Okresnom súde v Michalovciach pod spis. zn. 15T/53/2009 sa nenachádza rozhodnutie príslušného Krajského súdu, ktorým by bol udelený súhlas na odpočúvanie a zaznamenávanie telekomunikačnej prevádzky žalobcu: tým, že súčasťou trestného spisu nie sú žiadne súhlasy Krajského súdu v Košiciach, ktorými mal byť udelený súhlas na odposluchy ako aj tým, že obžaloba sa opiera o dôkazy, že prepisy telefónnych hovorov sú nezákonné. Žalovaný opätovne poukázal na skutočnosť, že záznamy z telekomunikačnej prevádzky nebolo možné použiť v trestnom konaní ako dôkaz z toho dôvodu, že príkazy Krajského súdu v Košiciach nespĺňali zákonné náležitosti a to sa plne prejavilo v oslobodení žalobcu spod obžaloby.

21. K tvrdeniu žalobcu, že v trestnom spise sa nenachádzajú rozhodnutia príslušného Krajského súdu o udelení súhlasu na odpočúvanie, žalovaný poukázal na skutočnosť, že v danom prípade išlo o utajované skutočnosti a preto tieto súhlasy boli uložené v trezore utajovaných skutočností Krajského súdu v Košiciach. Uvedené príkazy na odposluchy na účely vykonania dokazovania Okresný súd vyžiadal, a tieto boli riadne oboznámené ako dôkazy na hlavnom pojednávaní konanom dňa 26.2.2014.

22. S poukazom na tieto skutočnosti žalovaný tvrdil, že žalobca nedisponuje titulom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko nie je preukázaný ani nesprávny úradný postup Okresného súdu Michalovce, ani Krajského súdu v Košiciach. V časti uplatňovania nemajetkovej ujmy žalovaný poukázal na to, že zákon č. 58/1969 Zb., podľa ktorého má súd posúdiť nárok na náhradu škody žalobcu voči žalovanému, neupravuje náhradu nemajetkovej ujmy. V ustanovení § 20 zákon č. 58/1969 Zb. odkazuje na § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je možné nahradiť len skutočnú škodu a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Znenie je v tomto jednoznačné, akékoľvek iné posúdenie by smerovalo k rozhodnutiu contra légem. Ani extenzívnym výkladom daných ustanovení nie je možné dospieť k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa uvedeného zákona č. 58/1969 Zb. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení ďalej uviedol, že síce zákon č. 58/1969 Zb. osobitne neupravuje náhradu nemajetkovej ujmy, pričom v zmysle judikatúry je potrebné na takéto prípady aplikovať čl. 5 ods. 5 Dohovoru, ktorý však viaže zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy na nezákonné zatknutie, zadržanie alebo iné nezákonné pozbavenie osobnej slobody. Žalobca ako titul náhrady škody označil uznesenie o vznesení obvinenia. Z predložených dokladov teda vyplýva, že žalobca nebol v trestnej veci, ktorá je predmetom tohto konania väzobne stíhaný, ani inak pozbavený osobnej slobody, preto znenie Dohovoru na daný prípad nie je možné aplikovať a žalobcovi náhrada nemajetkovej ujmy v súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia podľa čl. 5 ods. 5 Dohovoru nepatrí.

23. Žalovaný sa vyjadroval aj k skutkovým okolnostiam, ktoré uviedol žalobca k vzniku nemajetkovej ujmy v podobe zásahov do jeho súkromného života. Uviedol, že žalobca sa obmedzuje na všeobecné tvrdenia, ktoré žiadnym spôsobom nepreukazuje. Žalobca pri zdôvodňovaní náhrady nemajetkovej ujmy zamieňa dva odlišné režimy právnej úpravy a to konanie o ochranu osobnosti a nároky vyplývajúce z neoprávnených zásahov (podľa Občianskeho zákonníka) s konaním o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa osobitného právneho predpisu (Zákon č. 58/1969 Zb. a Zákon č. 514/2003 Z. z.). V konaniach o ochranu osobnosti podľa Občianskeho zákonníka je pôvodcom v zásahu fyzická/právnická osoba, ktorej konkrétnym konaním malo dôjsť k zásahu do práv a právom chránených záujmov osobnosti. Výnimku z tejto všeobecnej zásady predstavuje aj zákon o zodpovednosti za škodu, z ktorého ustanovení jednoznačne vyplýva, že štátne orgány a štát sú odlišnými subjektmi práva, teda odlišnými právnickými osobami. Žaloba smerujúca proti štátu by v takomto prípade musela byť zamietnutá pre nedostatok jeho pasívnej vecnej legitímácie. Z uvedeného vyplýva, že platná právna úprava dôsledne rozlišuje medzi právom na ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka a právom na náhradu škody podľa osobitného predpisu.

24. Žalovaný sa vyjadril aj k výške uplatňovanej náhrady nemajetkovej ujmy uplatňovanej žalobcom vo výške 100 000 Eur. Uviedol, že táto výška sa javí absolútne neprimeraná a premrštená. Poukázal na to, že žalobca nepreukázal existenciu, ani výšku uplatňovanej nemajetkovej ujmy, keďže neurčité všeobecné konštatovania a odkazy na rozhodnutia súdov automaticky ani nezakladajú nárok na náhradu škody v podobe nemajetkovej ujmy a nezbavujú žalobcu povinnosti tvrdenia hodnoverne preukázať vznik nemajetkovej ujmy v jednotlivých oblastiach života.

25. V časti priznania úrokov z omeškania sa žalovaný vyjadril tak, že žalovanému nepatria úroky z omeškania z dôvodu toho, že výška náhrady škody závisí od rozhodnutia (posúdenia) súdu, preto sa žalovaný nemôže dostať do omeškania dňom oznámenia o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody.

26. Žalovaný poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu spis. zn. 6Cdo/185/2011 zo dňa 14.3.2013, ktorý uvádza, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, až uplynutím takto určenej lehoty sa dlžník dostáva do omeškania. Žalovaný uviedol, že možnosť priznania úroku z omeškania pri peňažnom zadostučinení neprichádza do úvahy, lebo právo na tento druh zadostučinenia nie je majetkovou pohľadávkou so záväzkového právneho vzťahu.

27. Tunajší súd rozsudkom č.k. 13C/191/2016-224 zo dňa 23.3.2018 zaviazal žalovaného povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu 11 000 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznal.

28. Voči tomuto rozsudku podali odvolanie tak žalobca, ako aj žalovaný.

29. O tomto odvolaní rozhodoval Krajský súd v Košiciach, ktorý svojim uznesením č.k. 2Co/137/2018-292 zo dňa 15.3.2019 zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

30. Uvedené uznesenie Krajského súdu nadobudlo právoplatnosť dňa 16.4.2019.

31. Odvolací súd vytkol súdu prvého stupňa, že si dôsledne neujasnil, čo je predmetom konania čo do rozsahu a charakteru nárokov uplatňovaných žalobou, preto nemal vymedzený ani predmet a rozsah dokazovania na základe výsledkov, ktorého bolo potrebné po právnej stránke ustáliť dôvodnosť, či nedôvodnosť nárokov žalobcu.

32. V časti nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej vydaním nezákonného rozhodnutia - Uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 19.3.2004 súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenia zákona č. 58/1969 Zb. reflektujúc, že nárok sa odvíja od rozhodnutia, ktoré bolo vydané pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z.

33. Odvolací súd okrem iného uviedol, že aj keď zákon č. 58/1969 Zb. neupravoval náhradu nemajetkovej ujmy, poukázal na Listinu základných práv a slobôd ako aj na článok 46, ods. 3 Ústavy SR, že bez ohľadu na to, či vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí bolo vydané za účinnosti zákona 58/1969 Zb. alebo zákona č. 514/2003 Z. z. odôvodňuje so zreteľom na článok 46, ods. 3 Ústavy SR a článok 36, ods. 3 Listiny základných ľudských práv a slobôd náhradu nemajetkovej ujmy takto stíhanej osoby, ak sa preukáže príčinná súvislosť s vedením trestného stíhania (Nález Ústavného Súdu SR č. III.ÚS 754/2016 z 24.1.2017).

34. Odvolací súd sa vyjadril k námietke premlčania, ktorú vzniesol v tomto konaní žalovaný s tým, že uviedol, že premlčanie je povinný súd prvého stupňa posudzovať nie podľa ustanovení zákona č. 58/1969 Zb., ale v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka o všeobecnej premlčacej dobe podľa § 101 a nasl. Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že žalobca uplatnil svoj nárok titulom nezákonného rozhodnutia včas, pretože premlčacia doba mu začala plynúť dňom nasledujúcim po dni, keď došlo k neoprávnenému zásahu do jeho osobnostných práv t.j. začala premlčacia lehota plynúť od 5.3.2015, čiže žalobu podal na súde včas, v trojročnej premlčacej lehote, dňa 2.8.2016.

35. Odvolací súd ďalej uviedol, že pri opätovnom konaní si musí súd prvej inštancie ujasniť, ktoré skutkové tvrdenia žalobcu po právnej stránke zodpovedajú nároku na náhradu nemajetkovej ujmy titulom nezákonného rozhodnutia, a ktoré sa vzťahujú k nemajetkovej ujme vzniknutej z nesprávneho úradného postupu. Pri rozhodovaní o náhrade nemajetkovej ujmy je súd prvej inštancie povinný vychádzať z kritérií vyplývajúcich z doterajšej judikatúry súdov odvíjajúcej sa od vymedzenia podmienok priznávania náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 Občianskeho zákonníka, reflektované aj v úprave § 17 ods. 2, 3 zákona č. 514/2003 Z. z.. Pri výške nemajetkovej ujmy musí súd vychádzať z kritérií, ktoré Krajský súd uviedol vo svojom uznesení, pričom výška náhrady nemajetkovej ujmy vychádzajúca z týchto kritérií je na úvahe súdu, nie však na jeho ľubovôli. Náhrada nemajetkovej ujmy musí odrážať všeobecne zdieľanú predstavu o spravodlivosti a slušnosti pri použití princípu proporcionality, čo znamená, že prisúdená náhrada je primeraná podobným i obvyklým prípadom odškodňovania nemajetkovej ujmy v peniazoch. Aj keď už samotné trestné stíhanie výrazne zasiahne do súkromného života každého jedinca a predstavuje určitú nemateriálnu ujmu, ten kto sa jej odškodnenia domáha musí nielen tvrdiť, ale aj preukázať, že iba samotné konštatovanie porušenia nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na zmiernenie tejto ujmy, a musí označiť existenciu takých skutočností, ktoré preukazujú významný vážny zásah do životnej situácie poškodeného v priamej príčinnej súvislosti s tvrdeným nezákonným rozhodnutím, či nesprávnym úradným postupom.

36. Po doručení vyššie citovaného uznesenia Krajského súdu v Košiciach podal žalobca dňa 3.5.2019 vyjadrenie k rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré súd posúdil ako návrh na zmenu žaloby, pretože žalobca uviedol, že upúšťa od nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za prietahy v trestnom konaní, ktorý žiadal priznať vo výške 30 000 Eur a upustil aj od nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z dôvodu, že odposluchy nie sú súčasťou trestného spisu a nie sú odôvodnené, ktorý žiadal priznať vo výške 10 000 Eur.

37. Súd toto jeho podanie v uvedenej časti považoval za čiastočné späťvzatie žaloby, preto súd v tejto časti konanie zastavil.

38. V tomto zmenenom návrhu žiadal žalobca priznať titulom nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie - Uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 19.3.2004 ČVS:KÚJP-57/OBVK-2003 sumu vo výške 70 000 Eur a titulom nároku nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutia - príkaz Krajského súdu v Košiciach, spis. zn. KS-V-69/2004-1/4 a príkaz Krajského súdu v Košiciach, spis. zn. KS-V-69/2004-3/8, obe zo dňa 8.3.2004, žiadal požadovať sumu vo výške 30 000 Eur.

39. Súd na pojednávaní dňa 13.9.2019 pripustil zmenu žaloby podľa tohto písomného podania žalobcu, ktoré bolo doručené súdu dňa 3.5.2019.

40. K takto zmenenej žalobe podal žalovaný písomné vyjadrenie dňa 9.8.2019. Poukázal na to, že podľa podania žalobcu jediným nezmeneným nárokom (čo do titulu a výšky) je nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 30 000 Eur uplatnený z titulu nezákonných odposluchov na základe príkazu Krajského súdu v Košiciach č. KS-V-69/04-1/4 a príkazu č. KS-V-69/04-3/8. Žalovaný poukázal na to, že žalobca čiastočne zobral žalobu späť, pretože upustil od nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z

titulu priet'ahov v trestnom konaní a upustil aj od nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu, že odposluchy nie sú súčasťou trestného spisu a nie sú zdôvodnené. Naopak žalobca navýšil požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy z titulu nezákonného rozhodnutia- uznesenia o vznesení obvinenia zo sumy 30 000 Eur na sumu 70 000 Eur, čím žalobca požaduje z toho istého titulu viac ako žiadal v pôvodnom návrhu, čím pristúpil k rozšíreniu žalobného návrhu v časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy z titulu uznesenia o vznesení obvinenia.

41. Žalovaný v záujme zachovania včasnosti procesnej obrany vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nad sumu 30 000 Eur (teda vo výške 40 000 Eur) z titulu nezákonného rozhodnutia - uznesenia o vznesení obvinenia. Žalovaný navýšením nemajetkovej ujmy z titulu nezákonného rozhodnutia považoval postup žalobcu za neprípustný a účelový. Takéto konanie žalobcu je špekulatívne a v konečnom dôsledku vedie k absurdnej situácii keď žalobca postupne navyšuje náhradu nemajetkovej ujmy nie podľa reálne spôsobenej a preukázanej ujmy, ale podľa toho, aký titul v tom, ktorom úseku konania má súd za preukázaný.

42. Súd vykonal dokazovanie a zistil tento skutkový stav:

43. Žalobca na preukázanie svojich skutkových tvrdení predložil súdu ako dôkazy: Uznesenie Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Košiciach č. ČVS:KUJP-57/OVVK-2003 zo dňa 19.3.2004, Sťažnosť podanú proti tomuto uzneseniu o vznesení obvinenia podanú jeho právnym zástupcom dňa 25.3.2004, Uznesenie Okresnej prokuratúry Michalovce č. Pv 1364/2003-386 zo dňa 23.4.2004, Obžalobu Okresnej prokuratúry Michalovce č. Pv 1364/03-490 zo dňa 17.3.2009 podanú na Okresný súd v Michalovciach, Rozsudok Okresného súdu Michalovce spis. zn. 15T/53/2009-1981 zo dňa 26.2.2014, Odvolanie Okresnej prokuratúry v Michalovciach proti tomuto rozsudku, Uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 4To/65/2014-2026 zo dňa 4.3.2015, Vyjadrenie žalobcu k odvolaniu prokurátora zo dňa 13.8.2014, Žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku o náhradu škody zo dňa 25.9.2015, Postúpenie žiadosti žalobcu o náhradu škody Ministerstvu spravodlivosti Generálnou prokuratúrou SR zo dňa 6.10.2015, Oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku o náhradu škody zo dňa 4.3.2016.

44. Z uznesenia Krajského riaditeľstva Policajného zboru, Úradu justičnej a kriminálnej polície v Košiciach č. ČVS:KUJP-57/OVVK-2003 vydaného dňa 19.3.2004 súd zistil, že týmto uznesením bolo vznesené obvinenie voči žalobcovi a Y., ako obvinených za trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že obvinený R. (žalobca) a obvinený N. v čase okolo 19:30 hod. po predchádzajúcej vzájomnej dohode a na základe pokynov obvineného J. osobným motorovým vozidlom značky L., EČV: R. patriacom žalobcovi prišli na presne nezistené miesto v blízkosti obce Ubľa, okres Snina, kde prevzali najmenej 4 nelegálnych migrantov, ktorí boli prevedení členmi organizovanej skupiny cez štátnu hranicu medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou, týchto následne previezli horeuvedeným vozidlom za doprovodu vozidla ďalším nestotožneným členom skupiny a vyložili na presne nezistenom mieste v blízkosti mesta Michalovce, kde boli migranti zhromažďovaní za účelom ďalšieho transportu smerom k západným hraniciam SR s cieľom dopravy do krajín Západnej Európy.

45. V odôvodnení tohto uznesenia sa uvádza, že na základe dôkazov získaných vo vedenom trestnom konaní, predovšetkým na základe výsledkov odpočúvania a záznamu telekomunikačných činností bolo zistené, že na činnosti organizovanej skupiny sa podieľal aj obvinený Y. a obvinený R. (žalobca) spôsobom uvedeným vo výroku tohto uznesenia. Ďalej sa v odôvodnení tohto uznesenia uvádza, že vzhľadom k tomu, že obvinení sa spojili na účely spáchania trestnej činnosti nedovoleného prekročenia štátnej hranice v rámci skupiny s rozdelením úloh, ich plánovaním a koordinovaním, naplnili znaky skutkovej podstaty trestného činu nedovoleného prekročenia štátnej hranice. Uvedené uznesenie o vznesení obvinenia prevzal žalobca dňa 24.3.2004 čo bolo súdu preukázané oboznámením sa s obsahom trestného spisu Okresného súdu v Michalovciach, spis zn. 15T/53/2009.

46. Žalobca podal voči vyššie citovanému uzneseniu o vznesení obvinenia dňa 25.3.2004 sťažnosť, ktorá bola zamietnutá uznesením Okresnej prokuratúry v Michalovciach č. Pv 1364/2003-386 zo dňa 23.4.2004.

47. Z obžaloby Okresnej prokuratúry v Michalovciach č. Pv 1364/03-490 zo dňa 17.3.2009 súd zistil, že prokurátor Okresnej prokuratúry v Michalovciach podal na Okresný súd v Michalovciach dňa 24.3.2009 obžalobu na: S. J. N. S. R. R. (žalobcu), Y. a na I. za skutky, ktoré sú uvedené v tejto obžalobe. V skutku 1/ popísal ako dôvod podania obžaloby to, že dňa 11.3.2003 v presne nezistenom čase pri obci Ubľa, okres Snina, na základe pokynu obvineného J. naložili obvinení J. N. a R. (žalobca) najmenej 15 ilegálnych imigrantov, ktorých mal previesť od nezistenej osoby a títo na presne nezistenom mieste a nezisteného času prekročili štátnu hranicu medzi Ukrajinou a Slovenskou republikou a týchto previezli na presne nezistené miesto v Michalovciach, pričom boli doprevádzaní obvineným J. a doposiaľ nestotožnenou osobou vystupujúcou pod prezývkou „L.“ a pri vykladaní imigrantov im pomáhal obvinený I.. V tejto obžalobe boli uvedené aj ďalšie skutky voči ostatným obžalovaným, ktorí sú uvedení v tejto obžalobe.

48. Z rozsudku Okresného súdu Michalovce č. k. 15T/53/2009-1981 zo dňa 26.2.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 4.3.2015, súd zistil, že Okresný súd v Michalovciach oslobodil žalobcu spod skutku 1/ obžaloby kvalifikovaného ako spolupáchateľstvo nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona k § 171a ods. 1 Trestného zákona účinného do 31.8.2003, ktorého sa mal dopustiť tým, že dňa 11.3.2003 v presne nezistenom čase pri obci Ubľa, okres Snina, na základe pokynu obvineného J. naložili obvinení J., N. a R. najmenej 15 ilegálnych imigrantov, ktorých mal prevziať od nezistenej osoby a títo na presne nezistenom mieste a nezisteného času prekročili štátnu hranicu medzi Ukrajinou a Slovenskou republikou a týchto previezli na presne nezistené miesto v Michalovciach, nakoľko nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný (žalobca). Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že v rámci vykonaného dokazovania boli v danom konaní zabezpečené príkazy na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností telekomunikačnej prevádzky účastníckej telefónnej stanice mobilnej siete č. XXXX XXX XXX pod č. KS-V-69/2004-1/4 zo dňa 8.3.2004, príkaz vydaný Krajským súdom v Košiciach, odposluch sa týka osoby vystupujúcej pod prezývkou „Krtko“, odposluch na dobu od 8.3.2004 do 20.5.2004, majiteľ telefónnej stanice neprechádza evidenciou spoločnosti Orange Slovensko, a.s. Bratislava, príkaz Krajského súdu v Košiciach pod č. KS-V-69/2004-3/8 zo dňa 8.3.2004 na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností telekomunikačnej prevádzky účastníckej telefónnej stanice mobilnej siete č. XXXX XXX XXX, ktorej užívateľom je osoba vystupujúca pod prezývkou „Krtko“ a ktorej majiteľom evidencie spoločnosti Orange Slovensko, a.s. je J. nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. a to na dobu od 5.3.2004 do 20.5.2004. Na žiadosť obžalovaných a ich obhajcov (vrátane žalobcu a jeho právneho zástupcu) umožnil Okresný súd v Michalovciach dotknutým osobám oboznámiť sa s vyššie uvedenými príkazmi, keďže tak nebolo učené v prípravnom konaní, pričom všetci traja obžalovaní vzniesli námietku nezákonnosti získaných záznamov a žiadali o nej rozhodnúť.

49. Obhajca obžalovaného X. (žalobcu) žiadal v trestnom konaní, aby súd na tieto príkazy neprihliadal pretože tieto dôkazy sú získané nezákonným spôsobom a nie je možné ich v trestnom konaní použiť. Poukázal na ustanovenie Trestného poriadku účinného do 31.12.2005 a uviedol, že prepisy telefónnych hovorov je nemožné použiť ako dôkaz, pretože nie sú riadne zdôvodnené. Citované príkazy neznejú ani na jedno konkrétne meno obžalovaných, aj preto nie je možné ich použiť.

50. Okresný súd v Michalovciach sa podrobne oboznámil s vydanými príkazmi a dospel k záveru, že vyššie označené príkazy na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností neboli vydané na odpočúvanie obžalovaných (vrátane žalobcu), ale na osobu vystupujúcu pod prezývkou „Krtko“. V príkaze KS-V-69/2004-1/4 majiteľ účastníckej telefónnej stanice mobilnej siete neprechádzal evidenciou spoločnosti Orange Slovensko, a.s. Bratislava. V príkaze KS-V-69/2004-3/8 je majiteľom v evidencii spoločnosti Orange Slovensko, a.s. Bratislava úplne iná osoba a to Jozef Kelbel. Okresný súd v Michalovciach ďalej poukázal na to, že tieto príkazy sú formálnym rozhodnutím so stručným odôvodnením, že vzhľadom na stav dokazovania a okolnosti prípadu možno dôvodne predpokladať, že prostredníctvom uvedenej telefónnej stanice budú zistené uvedené skutočnosti významné pre trestné konanie bez uvedenia konkrétnych súvislostí vo vzťahu k odpočúvanej účastníckej stanici. Zároveň takéto odôvodnenie nie je spôsobilé oboznámiť sťažovateľa s obsahom namietaného rozhodnutia, pričom mu neodkrýva súvislosti a okolnosti, na základe ktorých by pochopil odôvodnenosť takého zásahu do jeho práva na súkromie. V zmysle ustanovenia § 115, ods. 2 Trestného poriadku sa príkaz musí vydať vždy písomne a odôvodniť aj skutkovými okolnosťami, a to osobitne na každú účastnícku stanicu alebo zariadenie. Podľa názoru súdu nemôžu byť nijaké pochybnosti o tom, že tak príkaz, ako aj súhlas, musia byť odôvodnené v každom prípade, či už boli vydané na základe Trestného poriadku alebo na základe Zákona o ochrane pred odpočúvaním. V oboch prípadoch totiž ide o závažný

zásah do základného práva na súkromie garantovaného Ústavou Slovenskej republiky v čl. 22 ods. 1 a 2, ako aj Listinou základných práv a slobôd v čl. 13 a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd v čl. 8 ods. 1 a 2. Dotknuté osoby v týchto prípadoch nemajú možnosť podať opravný prostriedok a o vydaní súhlasu, či príkazu sa spravidla dozvedajú až dodatočne, keď uvedený zásah do práva na súkromí už bol realizovaný. Majú však možnosť žiadať o preskúmanie opodstatnenosti takéhoto súhlasu, či príkazu až dodatočne. Práve preskúmateľnosť dôvodnosti vydania či už súhlasu alebo príkazu si vyžaduje relevantnú, konkrétnu, vysvetľujúcu argumentáciu, akými skutočnosťami boli naplnené zákonom stanovené podmienky pre tento zásah do práva na súkromie. Bez takéhoto odôvodnenia opierajúceho sa o konkrétne skutočnosti je súhlas, či príkaz spravidla nepreskúmateľný.

51. Ďalej Okresný súd v Michalovciach v odôvodnení vyššie citovaného rozsudku poukázal na to, že vo všeobecnosti je potrebné uviesť, že osoba, ktorej telefonický rozhovor bol odpočúvaný či už na základe vydaného právoplatného súhlasu alebo príkazu musí mať možnosť obrany jednak voči samotnému faktu odpočúvania jeho rozhovoru, teda voči samotnému faktu zásahu do jeho práva na súkromie, ale aj proti použitiu odpočúvanej komunikácie ako dôkazu v trestnom konaní. Vzhľadom k tomu, že opravný prostriedok ani voči súhlasu, ani voči príkazu nie je prípustný, dotknutá osoba nemá možnosť domáhať sa ochrany pred všeobecným súdom v súvislosti s faktom, že jej rozhovor bol odpočúvaný. V prípade, ak sa takýto odpočúvaný telefonický rozhovor má stať dôkazným prostriedkom v trestnom konaní, dotknutá osoba, ktorej rozhovor bol takto odpočúvaný môže namietat' jeho nezákonnosť a z toho vyplývajúcu nepoužiteľnosť odpočúvaného rozhovoru ako dôkazu. Okresný súd v Michalovciach zhrnul, že všetci traja obžalovaní (medzi nimi aj žalobca) po oboznámení sa s vydanými príkazmi vzniesli takúto námietku a bolo zistené, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalovaných, keďže došlo k odposluchu účastníckej stanice obžalovaného, napriek tomu, že na odposluch nebol vydaný žiaden príkaz. Súd preto odposluchy obžalovaných považoval za nezákonné. Z toho dôvodu preto súd v rámci dokazovania uvedené dôkazy a to zvukové záznamy CD a doslovné prepisy tohto zvukového záznamu - hovory medzi obžalovanými a ďalšími osobami nevykonal a v rámci hodnotenia dôkazov na nich neprihliadal. Vykonanie ďalších dôkazov súd nepripustil, nakoľko hlavný dôkaz a to odposluchy a záznamy telekomunikačných činností telekomunikačnej prevádzky súd nevykonal vzhľadom na ich nezákonnosť. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti Okresný súd v Michalovciach mal za to, že vyššie uvedenými dôkazmi nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, aby obžalovaní svojim konaním naplnili znaky spolupáchateľstva trestného činu nedovolenia prekročenia štátnej hranice a preto obžalovaných (vrátane aj žalobcu) spod skutku obžaloby pre vyššie uvedené trestné činy oslobodil, nakoľko nebolo dokázané, že uvedený skutok spáchali obžalovaní.

52. Voči vyššie citovanému rozsudku Okresného súdu v Michalovciach podala okresná prokurátorka Okresnej prokuratúry v Michalovciach na Okresný súd v Michalovciach odvolanie, ktoré bolo doručené Okresnému súdu v Michalovciach dňa 24.7.2014.

53. Z uznesenia Krajského súdu v Košiciach č. k. 4To/65/2014-2026 zo dňa 4.3.2015 súd zistil, že Krajský súd v Košiciach zamietol odvolanie okresného prokurátora v Michalovciach proti rozsudku Okresného súdu Michalovce spis. zn. 15T/53/2009 zo dňa 26.2.2014. V odôvodnení tohto uznesenia sa uvádza, že krajský súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd poukázal na dôvody napadnutého rozsudku s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil pričom dodal, že príkazy vydané Krajským súdom v Košiciach pod č. KS-V-69/2004 zo dňa 8.3.2004 na odpočúvanie a záznam telekomunikačných činností nespĺňali zákonné náležitosti, nemohli byť použité ako dôkaz v trestnom konaní a ďalšie dôkazy, ktoré boli v konaní zabezpečené, nie sú takého charakteru, na základe ktorých by bolo možné rozhodnúť o vine obžalovaných.

54. Z písomného vyhotovenia Žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody adresovanej žalobcom Generálnej prokuratúre SR zo dňa 25.9.2015 súd zistil, že žalobca podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Zb. z. Požadoval priznať náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 100 000 Eur. Túto náhradu škody žiadal priznať titulom nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci na základe vydania uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 19.3.2004 voči žalobcovi a titulom nesprávneho úradného postupu Okresného súdu v Michalovciach.

55. Generálna prokuratúra SR dňa 6.10.2015 postúpila Ministerstvu spravodlivosti SR v Bratislave túto žiadosť o prerokovanie nároku na náhradu škody. Poukázala na to, že Generálna prokuratúra nie je príslušná vo veci konať za štát, pretože nie sú splnené predpoklady na postup podľa § 4 ods. 1 písm. f) Zákona č. 514/2003 Zb. z.

56. Ministerstvo spravodlivosti SR (žalovaný) oznámilo písomne právnomu zástupcovi žalobcu výsledok predbežného prerokovania nároku žalobcu na náhradu škody. Oznámilo mu, že žiadosť žalobcu bola predbežne prerokovaná podľa § 9 ods. 1 Zákona č. 58/1969 Zb. pričom žalovaný poukázal, že v tejto veci nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy a preto žalovaný posúdil žiadosť ako nedôvodnú. Uvedené oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody prevzal právny zástupca žalobcu dňa 11.3.2016

57. K vyjadreniu žalovaného podal žalobca písomné stanovisko dňa 19.12.2016, pričom poukázal na to, že tvrdenie žalovaného o tom, že nárok žalobcu je premlčaný je v rozpore so zákonom. Uviedol, že žalobca podal žalobu v trojročnej subjektívnej lehote v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. Rovnako poprel aj tvrdenie žalovaného, že z výsledkov odpočúvania a záznamu telekomunikačných činností bolo zistené, že na činnosti organizovanej skupiny sa podieľal aj žalobca spôsobom uvedeným vo výroku uznesenia o vznesení obvinenia.

58. Žalobca ďalej uviedol, že neobstojí ani námietka žalovanej, že zákon č. 58/1969 Zb. vylučuje nárok náhrady nemajetkovej ujmy. Uviedol, že ide o objektivnosť zodpovednosť štátu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. i podľa zákona č. 514/2003 Zb.z., pričom štát sa tejto zodpovednosti nemôže zbaviť. Súčasná právna úprava má svoj ústavný základ v čl. 46 ods. 3 a 4 v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorej má každý právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Žalobca ďalej uviedol, že v jeho trestnom stíhaní, ktoré trvalo 11 rokov, došlo k zjavným prieťahom v konaní, ktoré nezavinil žalobca ale žalovaný svojou nečinnosťou a viacerými nesprávnymi úradnými postupmi.

59. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení, ktoré bolo doručené súdu 11.5.2017 zotrval na námietke premlčania, nároku žalobcu, zotrval na tom, že žalobca nedisponuje titulom nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, nakoľko nepreukázal existenciu ním označených nesprávnych úradných postupov ani Okresného súdu Michalovce, ani Krajského súdu v Košiciach. Žalovaný poukázal na to, že nesprávny úradný postup v podobe prieťahov v trestnom konaní bol žalobcom prvýkrát ako titul náhrady nemajetkovej ujmy uplatnený až v jeho vyjadrení zo dňa 14.12.2016, teda nebol predmetom žaloby. Nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu v podobe prieťahov v trestnom konaní nebol predmetom predbežného prerokovania nároku na náhradu škody, v dôsledku čoho nie je splnená zákonná podmienka uvedená v § 15 zákona č. 514/2003 Z.z. Žalovaný uviedol, že žalobca nijakým spôsobom nepreukázal, že by v rámci trestného konania podal sťažnosť na neprímeranú dĺžku konania resp. že rozhodnutím príslušného orgánu bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

60. Žalobca doplnil svoju žalobu písomne dňa 12.7.2017, keď uviedol, že má za to, že tvrdenie žalovaného o premlčaní nároku žalobcu je nedôvodné a neobstojí, lebo je v rozpore so zákonom. Uviedol, že pokiaľ by súd dospel k záveru, že návrh žalobcu je premlčaný, navrhoval, aby súd na vznesenú námietku premlčania neprihliadal, lebo je v rozpore s dobrými mravmi podľa §3 OZ. Poukázal na to, že žalobca nie z vlastnej viny bol trestne stíhaný až 11 rokov. Z uvedeného je zrejmé, že žalobný návrh o náhradu škody nemohol podať skôr, ale až potom, čo bol právoplatne oslobodený spod obžaloby. Poukázal na to, že neobstojí námietka žalovaného, že nárok žalobcu je potrebné posudzovať výlučne podľa zákona č. 58/1969 Zb. pretože zo spisu je zrejmé, že nezákonné rozhodnutie bolo síce vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. ale nesprávneho úradného postupu sa žalovaný dopúšťal aj za účinnosti zákona č. 514/2003 Zb.z., pričom nesprávny úradný postup bol zavŕšený za účinnosti tohto zákona teda po 1.7.2004.

61. V konaní súd vypočul žalobcu k tvrdeniam uvedeným v žalobe na preukázanie jeho nároku. Žalobca poukázal na to, že po začatí trestného stíhania sa od neho odvrátila rodina a rovnako aj známi a priatelia, ktorí s ním nechceli komunikovať, pretože vedeli, že odpočúvajú jeho telefón a že je trestne stíhaný. Okrem neho boli stíhané aj ďalšie osoby z regiónu, v ktorom býval, pričom toto trestné stíhanie bolo

predmetom rozhovorov medzi verejnosťou. Obec Q. je malá dedina s malým počtom obyvateľom, preto sa o jeho trestnom stíhaní vedelo. Pred začatím trestného stíhania viedol normálny bezstarostný život, chodil na zábavy, rybolov. Po začatí trestného stíhania sa s ním nechceli stretávať priatelia, nechceli s ním komunikovať a niektorí aj vzhľadom na dĺžku trestného stíhania uverili, že spáchal to, z čoho bol obvinený. Pred vznesením obvinenia bol bezúhonným občanom. V čase začatia trestného stíhania bol zamestnaný v spoločnosti Tesco Michalovce, kde však ukončil pracovný pomer z dôvodu toho, že vyšetrovatelia zisťovali informácie o jeho osobe v zamestnaní. Určitú dobu mal byť nezamestnaný, neskôr sa zamestnal v spoločnosti EkoSvip, s.r.o. Sabinov, pričom prácu si našiel prostredníctvom svojho otca. V čase vznesenia obvinenia bol slobodný, manželstvo uzavrel v roku 2016, pričom býval a takisto aj v súčasnosti býva u svojich rodičov v rodinnom dome.

62. Žalobca na preukázanie následkov trestného stíhania na jeho život navrhol vypočuť v konaní svedkov R. J. R. R. Y., R. a R.

63. Z výpovede svedkyne R. ktorá je manželka žalobcu bolo súdu preukázané, že skutočne v obci, kde býval žalobca, mali vedomosť o trestnom stíhaní žalobcu všetci ostatní obyvatelia. Menovaná svedkyňa uviedla, že sa nestýka s rodinou žalobcu, pretože táto sa s ním prestala stretávať po tom, čo bolo začaté trestné stíhanie.

64. Skutočnosti, že po začatí trestného stíhania sa od žalobcu začali izolovať jeho priatelia bolo preukázané výpoveďami svedkov R., R. Y. R. R. Z výpovedí týchto svedkov bolo súdu preukázané, že títo priatelia sa prestali stretávať so žalobcom, udržiavať s ním kontakt z dôvodu jeho trestného stíhania, v obci Kusín kde býva žalobca každý veril, že je žalobca oprávnené trestne stíhaný a za to ho začali aj odsudzovať.

65. Z výpovede svedkyne J., matky žalobcu súd zistil, že po začatí trestného stíhania jej syna (žalobcu) celá rodina i ich známi prestali s nimi komunikovať. Žalobca nikam nechodil, mal problém nájsť si prácu, bol utiahnutý, pričom predtým žil bezstarostným životom. Keďže jej syn bol trestne stíhaný za trestný čin prevádzactva a trestné konanie bolo veľmi dlhé, začala aj ona veriť, že trestné stíhanie jej syna je oprávnené.

66. Na pojednávaní dňa 16.2.2018 bol na návrh žalovaného oboznámený obsah trestného spisu Okresného súdu v Michalovciach spis. zn. 15T/53/2009, súčasťou ktorého bol aj vyšetrovací spis č. ČVS:KUJP-57/OVVK-2003. Konkrétne z tohto spisu boli oboznámené žiadosti sudkyne JUDr. Márie Hirjakovej, adresované Krajskému súdu v Košiciach a Krajskému súdu v Prešove na zaslanie vydaných príkazov na odpočúvanie, ktoré mali byť vydané pod spis. zn. KS-V-69/2004-3/8 z 8.3.2004 a spis. zn. KS-V-69/2004-1/4 z 8.3.2004, spis. zn. KS-V-83/2004-3/8 z 15.3.2004 a spis. zn. KS-V-83/2004-1/4 z 15.3.2004. Ďalej bolo z tohto spisu oboznámený úradný záznam, vyhotovený sudkyňou dňa 7.6.2013 z ktorého bolo preukázané, že odposluchy boli zaslané Krajským súdom v Košiciach a boli vložené do trezoru Okresného súdu v Michalovciach. Ďalej z vyššie citovaného trestného spisu bola oboznámená zápisnica o hlavnom pojednávaní zo dňa 26.2.2014 a to v časti, kde právny zástupca žalobcu vzniesol námietky voči príkazom na odposluchy.

67. Súd takto zistený skutkový stav posúdil podľa nasledujúcich právnych predpisov:

68. Podľa ustanovenia § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

69. Podľa ustanovenia § 27 ods. 2 citovaného zákona, zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona a za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa spravuje doterajšími predpismi.

70. Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, ktoré v občianskom súdnom konaní a v konaní pred štátnym

notárstvom, správnom konaní, ako aj v konaní pred miestnym ľudovým súdom, a ďalej v trestnom konaní, pokiaľ nejde o rozhodnutie o väzbe alebo treste, vydal štátny orgán alebo orgán štátnej organizácie (ďalej len „štátny orgán“). Štát zodpovedá taktiež za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu spoločenskej organizácie vydaným pri plnení úloh štátneho orgánu, ktoré na túto organizáciu prešli.

71. Podľa ustanovenia § 1 ods. 2 cit. zákona zodpovednosti podľa ods. 1 sa nemožno zbaviť.

72. Podľa ust. § 2 cit. zákona právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím majú tí, ktorí sú účastníkmi konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím vydaným v tomto konaní.

73. Podľa ust. § 3 cit. zákona ak nejde o prípady hodné osobitného zreteľa, možno nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím priznať len vtedy, ak účastník využil možnosť podať proti nezákonnému rozhodnutiu odvolanie, rozklad, námietky, odpor alebo sťažnosť.

74. Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 citovaného zákona, ak bola žiadosť o predbežné prerokovanie podaná na ústrednom orgáne, ktorý nie je príslušný, postúpi ju orgánu príslušnému. Účinky podania žiadosti sa v tomto prípade zachovávajú.

75. Podľa ustanovenia § 10 citovaného zákona, ak ústredný orgán neuspokojí nárok poškodeného do šiestich mesiacov odo dňa podania žiadosti, môže sa poškodený domáhať priznania nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

76. Podľa ustanovenia § 20 citovaného zákona, pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy upravené v tomto zákone Občianskym zákonníkom.

77. Podľa ustanovenia § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôslednosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

78. Podľa ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

79. Podľa ust. § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 - 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

80. Podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

81. Podľa ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, v prípade ak iba samotné konštatovanie porušenie práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

82. Podľa ust. § 17 ods. 3 citovaného zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ods. 2 sa určuje s prihliadnutím na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje;
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo;
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote;
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

83. Podľa ust. § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

84. Podľa ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

85. Podľa ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

86. Po zmene žaloby vykonanej žalobcom a jej pripustení súdom predmetom konania zostal nárok žalobcu na náhradu škody spôsobenej mu nezákonným rozhodnutím a to uznesením o vznesení obvinenia, za ktoré žiadal priznať nemajetkovú ujmu v sume 70 000 Eur (pred zmenou žaloby 30 000 Eur) a nárok na náhradu škody spôsobenej mu nezákonnými rozhodnutiami Krajského súdu v Košiciach a to príkaz Krajského súdu v Košiciach spis. zn. KS-V-69/2004-1/4 a príkaz Krajského súdu v Košiciach spis. zn. KS-V-69/2004-3/8, obe zo dňa 8.3.2004. Titulom týchto nezákonných rozhodnutí žiadal priznať nemajetkovú ujmu v sume 30 000 Eur.

87. Pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy titulom nezákonného Uznesenia o vznesení obvinenia voči žalobcovi zo dňa 19.3.2004, ktorým začalo trestné stíhanie žalobcu, súd tento nárok posudzoval podľa ustanovení zákona č. 58/1969 Zb., keďže toto uznesenie bolo vydané dňa 19.3.2004, teda za účinnosti tohto zákona. Rovnako aj nárok žalobcu na priznanie nemajetkovej ujmy z titulov nezákonných príkazov Krajského súdu v Košiciach posudzoval súd podľa ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. keďže tieto rozhodnutia boli tiež vydané za účinnosti tohto zákona, oba príkazy boli vydané dňa 8.3.2004. U oboch týchto nárokov žalobcu ide o samostatné nároky na náhradu škody so samostatným skutkovým základom. Žalobca musí v konaní tvrdiť a preukázať ku každému z nárokov splnenie podmienok vzniku nároku na odškodnenie. V danom prípade žalobca ako poškodený musí nielen tvrdiť ale aj preukázať, že iba samotné konštatovanie porušenia nie je dostatočným a efektívnym prostriedkom na zmiernenie tejto ujmy, musí označiť existenciu takých skutočností, ktoré preukazujú významný vážny zásah do životnej situácie poškodeného (žalobcu) v priamej súvislosti s tvrdeným nezákonným rozhodnutím.

88. Žalobca musí tvrdiť a preukázať splnenie podmienok vzniku nároku na odškodnenie, ktorými sú okrem samotnej nezákonnosti vznik škody - nemajetkovej ujmy, príčinnú súvislosť medzi tvrdeným nezákonným rozhodnutím, či postupom a vzniknutou škodou. Oba nároky žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej vydaním nezákonných rozhodnutí - uznesenia o vznesení obvinenia a vyššie citované príkazy Krajského súdu v Košiciach súd posudzoval podľa zákona č. 58/1969 Zb. Tento zákon upravuje na princípe zodpovednosti (bez zreteľa na zavinenie) zodpovednosť štátu za škodu vzniknutú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym postupom. Judikatúrou súdov (Rozhodnutia Najvyššieho súdu SR spis. zn. 1Cdo 53/93, 4MCDo 15/09, 4Cdo 66/18, Ústavného súdu SR IIÚS 25/11) bolo ustálené, že ten proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších predpokladov zodpovednosti za škodu zásadné právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Oslobodzujúci rozsudok má rovnaký význam ako zrušenie rozhodnutia pre jeho nezákonnosť, lebo opačný prístup by bol v rozpore so zmyslom úpravy zodpovednosti štátu a s myšlienkou, že každá zákonom predpokladaná majetková ujma spôsobená štátom má byť uhradená. Pokiaľ ide o nárok na náhradu nemajetkovej ujmy za nezákonné rozhodnutie, takýto nárok je daný nielen od účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z., ktorý ho *expresis verbis* upravuje, ale vyplýva aj zo zmyslu a účelu skoršej právnej úpravy, ktorým je zákon č. 58/1969 Zb. Obdobne bola judikatúrou súdov konštatovaná dôvodnosť nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za väzbu vykonanú podľa zákona č. 58/1969 Zb., tento nárok patrí aj osobám, ktorým taká ujma vznikla z dôvodu nezákonne vydaného rozhodnutia.

89. Súd poukazuje na Nález Ústavného súdu SR III.ÚS 754/2016 z 24.1.2017, podľa ktorého ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania skončeného oslobodením spod obžaloby vyplýva tak z článku 46 ods. 3 Ústavy SR, ako aj z článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd ako aj z princípov materiálneho právneho štátu, v zmysle ktorých, ak má byť štát považovaný za právny, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie orgánov, ktoré zasahujú do práv jednotlivca. Nie je rozhodujúce ako bolo vyhodnotené pôvodné podozrenie zo spáchania trestnej činnosti, ale to či sa v konečnom dôsledku podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Ústavný súd

konštatoval, že bez ohľadu na to, či vedenie trestného stíhania na základe nezákonného uznesenia o jeho začatí bolo vydané za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. alebo zákona č. 514/2003 Z. z. odôvodňuje so zreteľom na článok 46 ods. 3 Ústavy SR, článok 36 ods. 3 Listiny základných ľudských práv a slobôd náhradu nemajetkovej ujmy takto stíhanej osoby, ak sa preukáže príčinná súvislosť s vedením trestného stíhania.

90. Keďže náhrada nemajetkovej ujmy nie je upravená v zákone č. 58/1969 Zb. je potrebné aplikovať § 20 citovaného zákona, ktorý odkazuje vo veciach týmto zákonom neupravených na použitie ustanovení Občianskeho zákonníka. Preto súd pri posudzovaní nárokov na náhradu nemajetkovej ujmy postupoval podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Nakoľko žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania voči nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, súd túto námietku premlčania neposudzoval podľa ustanovenia § 22 zákona č. 58/1969 Zb., ale na premlčanie použil aplikáciu ustanovení § 101 a nasl. Občianskeho zákonníka o všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Keďže žalobca poukázal na vznesenú námietku premlčania, že táto je v rozpore s dobrými mravmi podľa § 3 Občianskeho zákonníka súd má za to a stotožnil sa s tvrdením žalobcu, že trestné stíhanie žalobcu, za ktoré nesie zodpovednosť štát trvalo 11 rokov, teda dlhšie ako zákonom predpokladaná 10 ročná objektívna premlčacia doba. Štátom vznesená námietka premlčania v danom prípade predstavuje výkon práv v rozpore s dobrými mravmi, keď subjekt, ktorý sa ochrany dovoľáva, zavinil uplynutie času stanoveného zákonom na uplatnenie práva. Pokiaľ by pre plynutie premlčacej doby bolo v danom prípade rozhodný dátum doručenia nezákonného rozhodnutia žalobcovi v súlade s princípmi spravodlivosti by bolo nanajvyš opodstatnené neprihliadať na štátom vznesenú námietku premlčania skrz zásady ochrany dobrých mravov (Nález Ústavného súdu SR č. IIIÚS 44/2017 z 21.11.2017). Už odvolací súd uznesením, ktorým zrušil rozsudok súdu prvej inštancie, vyriešil otázku či nárok žalobcu je alebo nie je premlčaný. Poukázal na to, že v súlade s § 101 OZ v danom prípade premlčacia doba začala žalobcovi plynúť dňom nasledujúcim po dni keď došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobcu (Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 2Cdo 278/2007, 5Cdo 265/2009, 2Cdo 194/2011-R58/2014, 1Cdo 100/2009, 3Cdo 191/2017). Všeobecná trojročná premlčacia doba začala žalobcovi plynúť deň po právoplatnosti rozhodnutia o oslobodení spod obžaloby prokurátora, pričom oslobodzujúci rozsudok Okresného súdu Michalovce 15T/53/2009-1981 zo dňa 26.2.2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach 4To/65/2014-2026 zo dňa 4.3.2015 nadobudol právoplatnosť dňa 4.3.2015. Súd má za to, že od 5.3.2015 začala žalobcovi plynúť všeobecná trojročná premlčacia lehota. Žalobu žalobca podal na súd dňa 2.8.2016, v rámci plynutia 3-ročnej premlčacej lehoty, teda súd má za to, že svoj nárok uplatnil voči žalovanému včas a jeho nárok nie je premlčaný.

91. V konaní žalobca poukázal na nezákonné zrealizovanie príkazov na odpočúvanie, ktoré sa uskutočnilo na základe vyššie citovaných príkazov Krajského súdu v Košiciach. Súd v občiansko-súdnom konaní nemá kompetenciu posudzovať zákonnosť odposluchov, ale poskytuje ochranu vo forme primeranej sankcie pri konštatovaní nezákonnosti týchto odposluchov, o ktorých rozhodol Ústavný súd SR alebo všeobecný súd v trestnom konaní na základe námietky vznesenej stranami trestného konania (Rozhodnutie Ústavného súdu SR č. IIIÚS 180/2010). Ak z titulu nezákonného zrealizovania príkazov na odpočúvanie tvrdí žalobca porušenie osobnostných práv na súkromie, práva na rodinný život v rámci trestného konania ide o ďalšie dôsledky a tie sú spojené s nesprávnym úradným postupom v rámci trestného konania založenom na nezákonnom získavaní dôkazov.

92. Súd tieto skutočnosti zohľadní ak bude preukázané, že došlo k nemajetkovej ujme na právach žalobcu v priamej príčinnej súvislosti s vykonaným odpočúvaním a záznamom telekomunikačnej prevádzky, ktoré bolo v trestnom konaní vyhodnotené ako nezákonné.

93. Súd pri rozhodovaní o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy nemohol vychádzať zo zákona č. 58/1969 Zb., pretože tento zákon nárok na náhradu nemajetkovej ujmy neupravoval. Judikatúra súdov sa však odvíja od vymedzenia podmienok priznávania náhrady nemajetkovej ujmy podľa § 13 Občianskeho zákonníka, ktoré sú reflektované aj v úprave § 17 ods. 2 a 3 zákona č. 514/2003 Z. z. Pokiaľ nie je možné za dostačujúce odškodnenie považovať iba konštatovanie porušenie práva, pri finančnom odškodnení sa prihliada na povahu trestnej veci, dĺžku trestného konania, dopad trestného stíhania na osobnostnú sféru poškodeného osoby, následky okolností, za ktorých k takému zásahu a teda nemajetkovej ujme na strane poškodeného došlo, závažnosť následkov vo všetkých oblastiach života tak v súkromnom ako aj v spoločenskom uplatnení, prihliadajúc na osobu poškodeného a doterajší spôsob jeho života (Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 3Cdo 137/08, 4Cdo 15/03, 1Cdo 89/97). Aj

keď priznanie výšky náhrady nemajetkovej ujmy je na úvahe súdu, nie však na jeho ľubovôli a musí odrážať všeobecne zdieľanú predstavu o spravodlivosti a slušnosti pri použití princípu proporcionality, čo znamená, že prisúdená náhrada je primeraná podobným i obvyklým prípadom odškodňovania nemajetkovej ujmy v peniazoch. Aj keď samotné trestné stíhanie výrazne zasiahne do súkromného života každého jedinca a predstavuje určitú nemateriálnu ujmu, ten kto sa jej odškodnenia domáha musí nielen tvrdiť ale aj preukázať, že iba samotné konštatovanie porušenia nie je dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na zmiernenie tejto ujmy a musí označiť existenciu takých skutočností, ktoré preukazujú významný vážny zásah do životnej situácie poškodeného v priamej príčinnej súvislosti s tvrdeným nezákonným rozhodnutím.

94. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že Uznesením o vznesení obvinenia zo dňa 19.3.2004 bolo začaté trestné stíhanie žalobcu, ktoré bolo právoplatne skončené vyššie citovaným rozsudkom Okresného súdu Michalovce v spojení s vyššie citovaným uznesením Krajského súdu v Košiciach, ktorými bol žalobca oslobodený spod obžaloby. Týmto nezákonným uznesením vzniklo žalobcovi právo na náhradu škody, ktorú si uplatňoval voči žalovanému vo forme priznania nemajetkovej ujmy. Žalobca preukázal, aké následky v dôsledku jeho trestného nastali v jeho živote, preto súd mal za to, že samotné vyhlásenie tohto rozhodnutia za nezákonné nepostačuje na zmiernenie ujmy, ktorá vznikla žalobcovi v súvislosti s trestným konaním. Je nepochybné, že trestné stíhanie žalobcu bolo spôsobilé vyvolať u žalobcu vznik nemateriálnej ujmy.

95. V danom prípade pri určení primeranosti výšky nemajetkovej ujmy, ktorá by mala patriť žalobcovi titulom nezákonného rozhodnutia / uznesenia o vznesení obvinenia/ súd prihliadol k povahe trestnej veci, keďže žalobca bol obvinený zo spolupáchateľstva trestného činu nedovolenia prekročenia štátnej hranice podľa § 9 ods. 2 trestného zákona k § 171a ods. 1 trestného zákona, prihliadol aj na dĺžku trestného konania, ktoré trvalo od 19.3.2004 do 4.3.2015, teda 11 rokov. Ďalej súd prihliadal na dopad trestného stíhania na osobný a rodinný život a závažnosť týchto následkov, ktoré nastali u žalobcu, ktorý preukázal, že v súkromnom i rodinnom živote sa od neho izolovali príbuzní, priatelia, čo bolo preukázané výpoveďou vyššie menovaných svedkov. Súd prihliadol aj na osobu žalobcu ako poškodeného, prihliadol na jeho doterajší spôsob života, keďže nebol trestne stíhaný a bol zamestnaný.

96. Žalobca nepreukázal súdu, aké následky nastali vo sfére jeho pracovného zaradenia, teda v akej pracovnej pozícii pracoval v spoločnosti Tesco Michalovce, aký mal príjem z tejto činnosti, z akého dôvodu ukončil pracovný pomer v tejto spoločnosti, kedy sa zamestnal, ako dlho bol nezamestnaný a aký príjem dosahoval v čase, keď sa následne zamestnal.

97. Súd prihliadol ďalej aj na to, že žalobca nebol zbavený osobnej slobody tým, že by bol vykonával počas trestného stíhania konania väzbu, nepreukázal, že by mu bola vznikla nejaká nemajetková ujma v oblasti spoločenského uplatnenia. Nepreukázal súdu ani tvrdenie, že trestné stíhanie zanechalo následky na jeho zdraví, nepredložil o tom žiaden dôkaz. Na základe uvedeného súd mal za to, že v časti priznania nemajetkovej ujmy titulom nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia je výška nemajetkovej ujmy pre žalobcu primeraná vo výške 11 000 Eur, na zaplatenie ktorej zaviazal žalovaného. Preto nárok žalobcu v časti priznania náhrady nemajetkovej ujmy nad 10 000 Eur do 70 000 Eur titulom nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia zamietol.

98. Žalobca súdu nepreukázal aké konkrétne následky v jeho právach nastali v priamej príčinnej súvislosti s vykonaným odpočúvaním, ktoré bolo realizované na základe príkazov Krajského súdu v Košiciach, pričom k odposluchu mohlo dôjsť od 5.3.2004 do 20.5.2004, neuviedol aké konkrétne následky zásahu nastali v jednotlivých oblastiach jeho života v dôsledku odpočúvania jeho telefonických hovorov, preto súd v tejto časti nárok žalobcu o priznanie sumy 30 000 Eur zamietol.

99. Úroky z omeškania súd priznal žalobcovi vo výške 5,05 % ročne od 12.3.2016, teda nasledujúci deň po doručení prevzatia odpovede žalovaného o vybavení žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na Ministerstve spravodlivosti. Uvedenú odpoveď prevzal právny zástupca dňa 11.3.2016 čo preukázal súdu doručenkou, od nasledujúceho dňa teda od 12.3.2016 začala plynúť lehota na plnenie žalovanému. Dňa 12.3.2016 bola výška úrokov z omeškania 5,05 % ročne. Žalobca žiadal priznať úrok z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 11.3.2016, preto súd v prevyšujúcej časti úroku z omeškania žalobu zamietol.

100. Vzhľadom na to, že žalobca zoberal svoju žalobu späť v časti priznania náhrady škody -nemajetkovej ujmy titulom prieťahov v trestnom konaní a náhradu nemajetkovej ujmy titulom nesprávneho úradného postupu, že odposluchy nie sú súčasťou trestného spisu a nie sú zdôvodnené, súd v tejto časti konanie zastavil podľa ust. § 145 ods. 2 CSP.

101. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak strana mala vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) [§ 363 CSP].

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.